

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

RAZRED 29 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. OKTOBRA 1923.

PATENTNI SPIS ŠT. 1309.

Profesor Dr. Emile Bronnert, industrijec, Mühlhausen, Elsass.

Postopek za izdelovanje niti iz viskoze vsake tankosti iz surove viskoze različne konsistence.

Priava z dne 28 marca 1921.

Velja od 1. januara 1923.

Prvenstvena pravica z dne 12. januarja 1920. (Nemčija).

Predležeci postopek za izdelovanje viskoznih niti je s tem označen, da posebno upošteva viskozina konsistenca.

V izumiteljevi priavi P. 331/21 izumitelja je opisan postopek, po katerem se more presti najfinejše nitke od 6 dénierov navzbol. Pri tem se je izkazalo kot potrebno, da se zviša minimalno kislinsko koncentracijo v predilnih kopelih tem bolj, čim finejše niti naj se naprede, in ugotovilo se je, da sta pod gotovimi predpostavki titer niti, ki naj se naprede in minimalna kislinska koncentracija predilne kopeli na zakonit način odvisna drugod drugega.

Izkazalo se je pa, da je ta zakon navidezno prodrt, ako spredemo viskoze različne konsistence. Prisiljeni smo namreč, da volimo za konsistentnejšo viskozo ki odgovarja manj razgradjeni celulozi ali večji koncentraciji, širše šobne odprtine, kot pa za manj konsistentno viskozo.

Čim večji volimo preoz šobnih odprtin, tem višja mora biti tudi minimalna koncentracija predilne kopeli. To spoznanje ima največji vpliv na dober potek fabricacije. Razmere pojasnimo s sledečimi primeri:

P r i m e r :

Viskoza 100 viskoznostnih enot se je spredla iz šob 0.10 mm v topli kopeli žveplene kisline drugod opisane potrebne minimalne koncentracije za vsakokratno

titer, kot jo kaže tabela v horizontalni vrsti, ki je označena s številko 0.10

Promer odprtine	Pri 7 dénierih H_2SO_4 v litru	Pri 4 dénierih H_2SO_4 v litru	Pri 3 dénierih H_2SO_4 v litru
0.08	80	105	150
0.10	125	165	235
0.13	210	280	390
0.15	280	370	520

Nadalje se je spredla druga viskoza, ki je imela 1.5 do 3-krat višjo viskoznostno stopnjo, kot pa prva viskoza, za kar smo svrhishodno uporabili šobin promer 0.15 mm in preko. Pokazalo se je, da je bila potrebna, kakor je razvidno iz vodoravne vrste, ki je označena s številko 0.15, pod temi okolščinami, za to konsistentnejšo viskozo znatno višja minimalna kislinska koncentracija, kot pa pri napredanju enakega nitnega titra in pod sicer enakimi razmerami iz šob 0.10 mm in viskoze je 100 viskoznostnih enot. Predilno razdaljo smo mogli po drugi strani voliti v obeh slučajih enako dolgo. Dalje se je izkazalo, da nastane pri predenju celo čisto mlade konsistentnejše viskoze manj neprilik z uporabo pri finopredilnem postopku potrebnih višjih kislinskih koncentracijskih stopenj kot pa pri predenju redkejše viskoze v običajni šibki kislini. Opazilo se je edinole močnejše izločanje drobno razdeljenega žvepla, ki pa ne škoduje predil-

nemu procesu, zlasti ker bržkone dopri-
naša k temu, da se ne godi prekomerno
hitro in s tem škodljivo razkrajanje vis-
kozinih nitij.

Kot izhaja iz gorenje tabele, ne obstoja
razmerje treh faktorjev viskozine konsi-
stence šobne širine in minimalne kislinске
koncentracije le pri finopredilnem postopku
pri nitih izpod 6 denierov, temveč tudi pri
predenju navadnih nitij od 6—10 denierov.

Patentni zahtev:

Postopek za izdelovanje viskozinih nitij
vsake finosti iz surove viskoze različne
konsistence, a tem označen, da se pri
odmerjenju minimalne kislinске koncen-
tracije vpošteva viskozina konsistenca to-
liko, da udesimo to minimalo kislinско
koncentracijo toliko višje, kot je sicer po-
trebno, kolikor uporabljamo konsistentnejše
viskoze in s tem širše šobne odprtine.

PATENTNI SPIS ST. 1309.

Professor Dr. Emil Bronner, Industrieller, Mülhausen, Elsass.

Postopek za izdelovanje nitij iz viskoze vsake tankosti iz surove viskoze različne konsistence.

Velja od 1. januara 1933.

Prijava z dne 28. marca 1931.

Prievajljena pravica z dne 12. januara 1930. (Nemčija).

Primeri, kol to kaže tabela v horizontalni
visti, ki je označena s številko 0. 10

Primer	Primer	Primer	Primer
0.08	0.10	0.13	0.15
80	125	210	280
105	165	280	370
150	235	390	520

Nabije se je sprednja druga viskoza, ki
je mala 1. 3 do 3.100 viskoznostrno
stopnje, kot po prvo viskozno, za kar smo
zvrstihodno uporabili šobni premer 0.15 mm
in preko. Pokazalo se je, da je bila po-
trebna, kakor je razvidno, iz vodovodne
vrate, ki je označena s številko 0.15, pod
temi okoliščinami za to konsistentnejšo
viskozo znatno višja minimalna kislinška
koncentracija, kot pa pri naprednejši ena-
koga nižnje šob in pod sicer enakimi
razmerami iz šob 0.10 mm in viskoze je
100 viskoznostrni enot. Predlino razdaljo
amo mogli po drugi strani voditi v obeh
slučajih enako dolgo. Dale se je izkazalo,
da nastane pri predenju celo čisto mlade
konsistentnejše viskoze manj neprijetni x
uporabo pri linopredilnem postopku po-
rednih višjih kislinških koncentracijskih
stopenj kot pa pri predenju redkejših vis-
kozov in občutni sile kislini. Opazilo se
je edine močnejše izločanje črno raz-
deljenca švepla, ki pa ne škoduje predl-

Predloženi postopek za izdelovanje vis-
kozinih nitij je s tem označen, da posebno
upoštevava viskozina konsistenca.
V izumljenju prijavlj. P. 331/31 izumljena
je opisana postopek, po katerem se more
presti najnižnjo silko od 6 denierov nav-
zgod. Pri tem se je izkazalo, kot potrdilo,
da se zviša minimalna kislinška koncen-
tracija v predlini kopolu, tem bolj, čim
nižnjo silo naj se napreže, in ugotovilo se
je, da sta pod kolovnimi predloščevki listi
nitij, ki naj se napreže in minimalna ki-
slinška koncentracija predline kopolu na
zakoni način odvisna drugod drugega.
Izkazalo se je pa, da je za kakor na-
vidno predl. ako sprejemo viskoze raz-
lične konsistence. Pri tej stvari smo nam en-
de volimo za konsistentnejšo viskozo ki od-
govarja manj razredjenju celulozi ali večji
koncentraciji, čim šobne odprtine, kot pa
za manj konsistentno viskozo.
Čim večji volimo premer šobnih odprtin,
tem višja mora biti tudi minimalna kon-
centracija predline kopolu. To spoznanje
ima največji vpliv na dober potek predl-
kacije. Razmere porajanja s sledočimi
prijem:

Viskoza 100 viskoznostrnih enot se je
spredla iz šob 0.10 mm v topli kopolu
žveplene kisline drugod opisane potrebne
minimalne koncentracije za vsakokoten